

KUU- hverdag og praksis

Seminar for kontaktpersoner og KUU-ledere

19.-20. april 2016

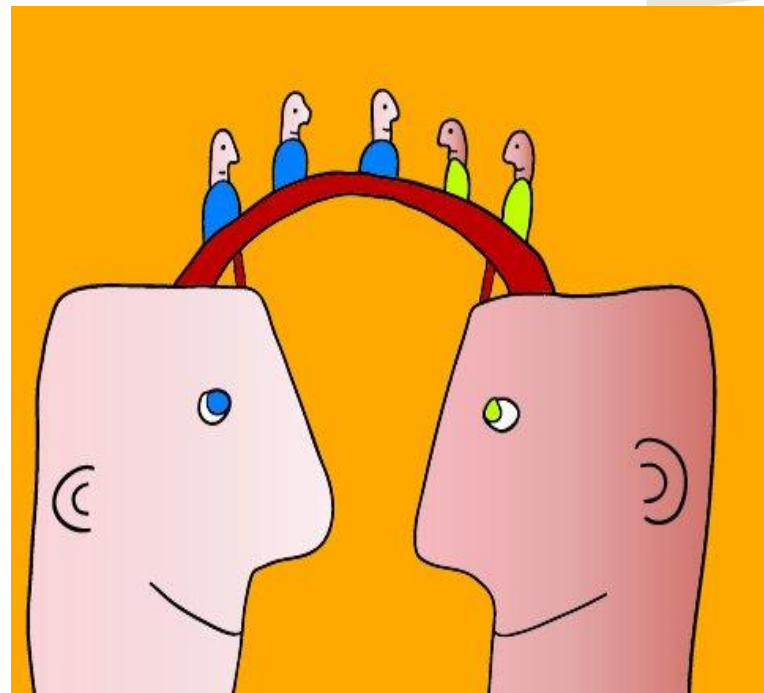
Peter Koudahl

Docent

Det Samfundsfaglige og Pædagogiske Fakultet

Om oplægget...

- KUU - Erhvervsuddannelsesreformen
- Situationen
- Konfliktende logikker?
- Om 'Frafald' og 'Fastholdelse'
- Om 'Trivsel'
- Et tilbud til overvejelse

KUU – en del af reformen af erhvervsuddannelserne

- Et nyt tilbud?
- Beskæftigelsesrettet kompetencegivende uddannelse
- Arbejdsmarkedsrettet
- Forberedelse til anden ungdomsuddannelse – på samme vilkår
- Fokus på udvikling af faglige, personlige og almene kompetencer
- Tilbud til dem, der ikke honorerer kravet om 02...

Where are we now...?

- 22 procent af de 25-årige har ikke fuldført en uddannelse udover grundskolen (AE Rådet, 29.03.16)
- Folkeskolen er helt overvejende bogligt funderet og orienteret
- De unge SKAL vælge uddannelse direkte efter folkeskolen
- Uddannelsesmarkedet er konkurrencepræget
- Erhvervsuddannelserne er endnu mere konkurrenceprægede
- Valget af erhvervsuddannelse er et erhvervskvalificerende uddannelsesvalg

- Unge på 15 år er – meget unge...

- Kan de foretage et kvalificeret uddannelsesvalg?

Hvordan bliver der talt om de unge, der ikke uddanner sig?

- Det er deres individuelle problem
- Der er fokus på deres mangler
- De har brug for et 'treatment'
- De unge skal tilpasses de eksisterende forhold
- Systemfejl er sjældent på dagsordenen

De unges oplevelser af systemet

- En lang række af 'professionelle', der ikke nødvendigvis har virket engagerede
 - Ligegyldighed
 - Oplevelsen af at være 'et nummer i rækken'
 - Mangel på tid
 - Skal passe ind i systemets logik
 - 'Blame the victim'...
-
- Man kan ikke forvente noget godt...

Nanna Brink Larsen, Anna Brodersen og Charlotte Bjerre 2015

‘Tid’ som fænomen - i politik

- Linearitet; uddannelsesvalget kan styres og planlægges via rational planlægning, fx uddannelsesplanen
- Orientering mod fortid og fremtid
- Evaluere fortiden (den tid som er gået)
- Fastlægge mål for fremtiden (den tid som kommer)
- ‘Tid’ er en knap ressource
- Målrationalitet...

Højskoleelev om uddannelsesplaner

Hader dem! Fordi, de er simpelthen så ubehagelige. Vi er blevet mødt med dem siden 7. klasse, og jeg har hadet det så meget, fordi når man ikke ved det, og man skal fortælle, hvad man skal lave fem år frem, så er det bare ... shit! Jeg har fandt'ne fældet mange tårer over de der uddannelsesplaner...

‘Tid’ som fænomen hos unge...

- Cirkulær – uddannelsesvalget kræver gentagne afprøvninger
- Orienteringer mod nu’et
- Evaluering af hvordan det er lige nu
- Formulere mål for fremtiden – og vide at man rammer forkert
- Tid som en (uendelig) ressource
- Tid er noget man har...

- Værdirationalitet

Højskoleelev om fremtiden

Altså selvfølgelig skal man finde ud af, hvad man vil. Og det er også, altså selvfølgelig, det er jo en vigtig ting. Det er jo resten af vores liv, ikke? Men det er ligesom om, at presset bare bliver lettet [på højskole], bare en lille smule. Fordi at det fylder så meget. Og folk omkring en, får det til at fylde så meget for en. Altså, at det er en bekymring for dem, at man ikke ved, hvad man vil om 10 år. Altså, slap dog af!

VÆRDIRATIONALITET >< MÅLRATIONALITET

Hvordan kan I arbejde med det forhold, at de unges orientering overvejende er **værdirational**, mens de skal eksistere under forhold, der i høj grad er funderet på **målrationalitet**?

Ham der? Det er (et billede af) Max Weber (1864-1920). Tysk økonom og sociolog

Læs: 'Den protestantiske etik og kapitalismens ånd'

Pseudovalg

Meget tyder på, at unge der gennem tiden er blevet presset til at foretage valg, de ikke var klar til eller motiverede for, udvikler en strategi med at foretage 'pseudovalg' for at tilfredsstille de professionelle og andre bekymrede voksne...

Socioøkonomiske indikatorer for frafald...

- Forældres uddannelsesniveau, indkomst etc.
- Ustabile familieforhold
- Resultater fra grundskolen – men ikke kun...
- Pessimistiske forventninger til fremtiden
- Fysisk og psykisk velbefindende
- Diagnoser
- Minoritetsbaggrund

Hvad ved vi om frafald?

- Resultatet af en lang proces, snarere end en pludselig hændelse
- Pres fører til dalende motivation, der fører til stigende 'fracald' (Ungeindsatser 1996/1999/2009)
- 'Drop-out' eller 'push-out'?
- Forskellig forvaltning af 'fravær'
- Strukturelle forhold, fx. praktikpladssituationen

- Afprøvning, omvalg, tilvalg (strategisk)

Hvad bidrager til fastholdelse?

- Undervisning i faglige læringsfællesskaber
 - Værkstedet som læringsarena – praktisk tilgang
 - Teori opleves relevant for praksis
 - Skolen som 'lærested' mere end som 'værested'
 - Nærværende lærere
 - Lærere som 'rollemodeller'
 - Forudsigelig hverdag
 - Et konkret og opnåeligt fremtidsperspektiv
-
- Og at eleverne trives...

Hvad er 'trivsel'...?

Forskellige forståelser

- **Personlighedsorienteret**; handler om **almen tilstand** (wellbeing)
- **Kognitivt orienteret**; handler om **opfyldelse eller ikke - af forventninger**
- **Socialpsykologisk orienteret**; handler om **samspil, deltagelse, indflydelse**
- **Sociologisk orientering**; handler om **vilkår, forskelle, magtforhold**

Hvordan bidrager elevtrivsel til fastholdelse?

- Det afhænger i høj grad af, hvordan man forstår 'trivsel'.

Hvad er din forståelse?

- Det afhænger i høj grad af, hvordan man forstår 'frafald' – og dermed fastholdelse?

Hvad er din forståelse?

- Og så handler det om en klog håndtering af forholdet mellem værdi- og målrationalitet...

Hvis du vil vide mere:

- **Om frafald og fastholdelse:**
psy.au.dk/frafald
- **Om unge og uddannelsesvalg:**
<http://www.ffd.dk/paedagogisk-udvikling/kombinationsprojektet>
- **Om hvordan man kan forstå 'Valg':**
<http://www.swiflet.com/via/gjh/11/28/>
- **Om udsatte unge på EUD:**
[file:///C:/Users/peko/Downloads/Udsatte ungeperhvervsuddannelserneimelleminklusionmarginaliseringogfragmenteringi skabelonENDELIG2.pdf](file:///C:/Users/peko/Downloads/Udsatte%20ungeperhvervsuddannelserneimelleminklusionmarginaliseringogfragmenteringi%20skabelonENDELIG2.pdf)

www.phmetropol.dk

PROFESSIONSHØJSKOLEN

METROPOL